

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я**



**VII науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**15 травня 2025 р.
ХАРКІВ – Україна**

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ДОСТУПНОСТІ ЗАСОБІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ СТАНУ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ, ЯКІ ДОСЯГЛИ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Міщенко В. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Аутизм - це вроджена психічна хвороба, при якій особа має порушення соціалізації, присутність «свого Я». Дані ВООЗ свідчать, що на 160 діточок одна має розлади аутистичного спектра. За даними Національної служби здоров'я України відповідно до даних електронної системи охорони здоров'я у 2023 р. загалом в країні обліковано 20 936 дітей з діагнозом «аутизм». У 80-90% епізодів виникнення хвороби є генетична складова, також хвороба може розвинути як побічний наслідок щеплення в дитинстві. При аутизмі дії дитини проявляються в порушенні соціальної поведінки та координації рухів, у прояві агресії, небажанні спілкуватися, а вербальні здібності звужують інтереси та сферу діяльності, зацикленості на одному ділі. Таким дітям важко адаптуватись до оточуючого середовища. Тому дослідження питання реабілітації дітей, які досягли шкільного віку, за допомогою різноманітних засобів для відновлення дрібної моторики, є актуальним питанням.

Мета. Проаналізувати фізичну доступність засобів для відновлення дрібної моторики, що застосовується з метою реабілітації дітей з аутизмом, які досягли шкільного віку.

Матеріали та методи. Матеріалами слугували дані про засоби фізичної реабілітації для дітей шкільного віку з аутизмом, які наразі є у продажу. При дослідженнях використовували наступні методи: оглядовий, системного аналізу, порівняння.

Результати та їх обговорення. Терапія при аутизмі охоплює різні методи, одними з яких є фізична реабілітація та ЛФК, які застосовуються з метою розвитку моторних навичок, координації рухів і поліпшення загальної функціональності організму. Для чого використовують різноманітні засоби, які адаптовані для таких дітей. Реабілітаційні засоби можливо розділити на три групи: засоби для відновлення дрібної моторики, балансувальні платформи, тренажери для розвивання координації.

Засоби для відновлення дрібної моторики для реабілітації дітей з аутизмом реалізуються через інтернет-магазини: ML <https://ml.com.ua/>, Centur <https://centur.com.ua/medychne>, Medshop <https://medshop.com.ua/>, Prom <https://prom.ua/>, Mediset <https://mediset>, Inkluzia <https://inkluzia.com.ua/>, Odo <https://odo.com.ua/>, Tia-sport <https://price.tia-sport.com/> та ін. Але питання надання опіки залишається відкритим. Як правило, якщо у клієнтів виникають питання щодо товару, на них відповідає продавець або менеджер з продажу, який не має фахової освіти реабілітолога.

Нами було досліджено асортимент товарів на сайтах, що приведені вище, для відновлення дрібної моторики, який можливо застосовувати при реабілітації дітей з аутизмом, які досягли шкільного віку.

«Їжачок» (ціна від 2 007,00 грн до 2 227,00 грн), який складається з шістьох півкуль різноманітного кольору з невеликими, тактильно-комфортними шипами з клапаном, що регулює тиск всередині. Пристрій сенсорно впливає на життєво активні зони дитячої стопи; формує нормальне функціонування вестибулярного апарату; тренує м'язи; дозволяє тримати рівновагу; пересування по півсферах дозволяє тримати координацію. Завдяки шипам масажує рефлексогенні зони, стимулює мікроциркуляцію крові та зміцнює імунітет, розвиває тактильну чутливість, підтримання рівноваги.

Набір для сенсорного розвитку дитини «Ручки-ніжки», до складу якого входять 16 елементів з тактильно-комфортними шипами (ціна 952,85 грн до 1 159,00 грн), який використовують для розвитку моторних та сенсорних навичок за допомогою 16 елементів, що спрямовані на покращення координації, рівноваги та концентрації.

«Гімнастичний м'яч Classic» (ціна від 950,00 грн до 1 500,00 грн) – це медичний виріб I класу, класичний засіб для активації процесу відновлення неврологічних патологій, застосовують при ортопедичних процесах, при лікуванні та реабілітаційній м'язової дистрофії, для зміцнення й підтримки рухової активності.

М'яч «Press Bol» (діаметр 30 см) (ціна від 160,00 грн до 780,00 грн) класичний прилад, який можна використовувати для ігрових занять дітей з аутизмом, які досягли шкільного віку, та спеціальних реабілітаційних вправах.

Тренажер «Забавна Сіточка» (18 до 36 см, вага від 225 до 450 г), (ціна від 1 640,00 грн до 2 496,00 грн) - дозволяє виконувати різноманітні вправи, для відновлення і тренування дрібної моторики пальців рук, для одного пальця або пальців обох рук відразу, який виготовлений з особливої гуми високої якості і високої міцності і довговічності.

Також на ринку присутні різноманітні набори, які можливо застосовувати в адаптованих програмах вправ у відновленні та покращенні стану дітей, у яких є ознаки розладу аутистичного спектра: набір сенсорних півсфер TIA-SPORT (2 207,00 грн); сенсорний набір тактильні мішечки TIA-SPORT (1 300,00 грн); рідкий килимок Монтессорі Масаажний TIA-SPORT (1 800 грн).

Кожен із досліджених засобів допоможе краще адаптувати дитину, яка має розлади аутистичного спектра, для спілкування з навколишнім середовищем.

Висновки. Методи фізкультурно-спортивної реабілітації для підтримки стану дітей з аутизмом повинні бути направлені на відновлення дрібної моторики з застосуванням різноманітних засобів. На цей час на ринку присутнє недостатня кількість товарів. Найменша ціна встановлена у М'яча «Press Bol» (діаметр 30 см) -160,00 грн, найбільша – у Тренажері «Забавна Сіточка до 2 496,00 грн. Усі засоби реалізуються через інтернет магазини. Найбільшу кількість пропонують: ML, Centur, Medshop. Питання опіки залишається відкритим, адже, як правило, продавець не має освіти в галузі реабілітації.

Ключові слова: аутизм, фізкультурно-спортивна реабілітація, засоби для відновлення дрібної моторики.